

Modern zamanlara da Keloğlan gerek

Kulaktan kulağa, ağızdan ağıza yüzlerce yıldır anlatılagelmiş, günümüze ulaşabilmiş bir masal kahramanıdır Keloğlan. Çocuklar her masal kahramanını kolay kolay benimsemez. Fakat pek çok Türk çocuğu için Keloğlan hem bir arkadaş hem bir kahraman hem de muziplikleri... tuhafıkları... yoksul anacığı... haksızlığa boyun eğmeyen isyankarlığı ve pratik zekasıyla 'aykırı' bir hayal yoldaşidir

SONER CAN

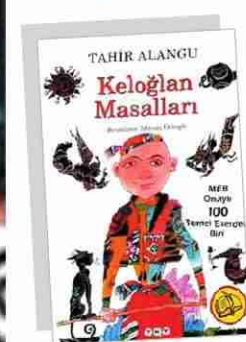
Yapı Kredi Yayınları, Türk edebiyatı ve halkbilim araştırmacısı Tahir Alangu'nun derlediği *Keloğlan Masalları*'ni yayınlarken, yeni nesillere önemli bir armağan verdi.

Derlemede Tahir Alangu imzası da ayrıca bir önem taşıyor. Daha önce Doğu'nun sözlü kültüründe çok önemli bir yer tutan *Billur Köşk Masalları*'ni derleyen Alangu, aynı çalışkanlığı ve titiz tutumu milli kahramanımız için de göstermiş ve 19 Keloğlan masalını keyifli bir seçki olarak sunmuş.

Şimdi görev, çocukluklarının kahramanlarını bugünün çocuklarıyla tanıştırmaya gönüllü yetişkinlerde.

Evrensel bir kahraman oldu

Keloğlan, aykırı ve evrensel bir kahraman. Başka dillerde coğrafyalarda benzerleri var, bazen alık bazen hınzır, uysal kılıklı sert delikanlı... Kimsesiz bir köy çocuğu iken vezirliğe yükselen talihi... Devleri, dev analarını, padişahları ve bütün zalimleri dize getiren bir halk kahramanı... Bir simge, bir öncü, doğruluk, kurnazlık, iyilik, kötülük örneği.

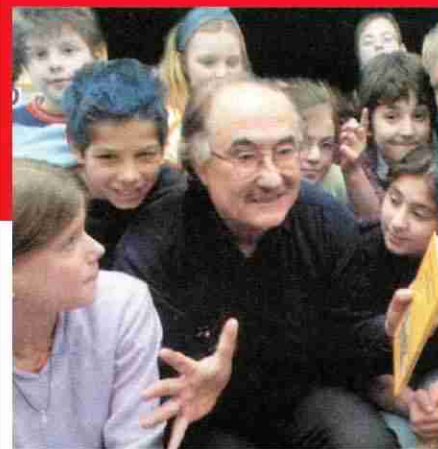
Keloğlan Masalları
Tahir Alangu
YKY

Keloğlan'ın yeni anlatımları ve modern yorumları yapılmalı

Mine Soysal / Günışığı Kitaplığı genel yayın yönetmeni

Keloğlan, geçmişten geleceğe süzülen zaman içinde capcanlı, değerli bir çocuk imgesi. Masum ve zeki, acımasız ve berrak, yalın ve komik bir çocuk; daha doğrusu, ergenlik çağında bir genç. Aile ocağını, yaşadığı yeri, onu kuşatan gerçekleri anlamaya çalışan, sorgulayan, kimi çocuk kimi genç bir. Güzel biriyle evlenmek, çocuk çocuğa karışmak, varlık sahibi ve güçlü olmak gibi beylik idealler uğruna mücadele etmesi gerektiğini sanan bir genç. Tıpkı idealleri daraltılmış, düşleri tektipleştirilmiş günümüz ergenleri gibi... Keloğlan bu temel duruşuyla zamanlar üstü, çağdaş bir kahramandır; bunun için evrenselidir de. Çocukların Keloğlan'ı okuması ve tartışmasını önemsiyorum. Keloğlan, yaratıcı ve zengin anlatımlarla yorumlanarak çağdaş edebiyatımızda yer almayı her zaman hak ediyor. Ancak günümüzde, yüksek teknoloji sarmalında büyüyen çocukların, sıradan formüllerle bunu yapamayacağı çok açık. Keloğlan'ı günümüz çocuklarının da okuyabilmesini ve tartışmasını sağlayacak yeni yaklaşımlar, yeni sorular ve biçimler keşfetmek zorunda olanlar biz yetişkinleriz.

Bütün Türk dünyasının kahramanı

Yücel Feyzioğlu / Yazar - araştırmacı

Geçtiğimiz aylarda Türk dünyasından derlediği *Kardeş Masalları* ile büyük ilgi gören Yücel Feyzioğlu da bir Keloğlan uzmanı. Yazdı-

ğı Keloğlan masal dizisi birçok dile çevrilen Feyzioğlu, Keloğlan için şunları söylüyor: Keloğlan tipi Batı masallarından çok farklı bir özellik taşıyor. O, prenslerden farklı olarak kel, kulakları iri, çirkin, yeri geldiğinde aptal görünüşlü, ama cin gibi, yumuşak, kavgaya tenezzül etmeden akıl yoluyla sorunlarını çözen bir karakter. Yüzyıllardan beri halkımız bu karakteri yaratıp çocuğunun önüne bir örnek olarak koymuş, onunla eğitmiş. Daz oğlan, keçel oğlan, köse oğlan olarak öteki Türk topluluklarında da yaygın ve ortak kültürümüzün bir ürünüdür.

Topluma umut aşılayan denetim dışı bir varlık

Yard. Doç. Dr. Necdet Neydim

Keloğlan toplumsal açıdan baktığınızda ruhsal rehabilitasyon için çok işlevseldir. Her ne kadar beşçilliği, tembelliği ve kurnazlığı öne çıkartılsa da bunların aksine Keloğlan topluma umut aşılayan denetim dışı bir varlıktır. Babası yoktur dolayısıyla baba otoritesi yoktur. Dul bir kadının erkek evladıdır. Bu da şu anlama gelir: Keloğlan dilediği gibi şımarabilir. Düş kurabilir umut edebilir. Önünde engel yoktur (Baba figürü) Bu nedenle Keloğlan klasik modernitenin katı ahlakçılığı dışında değerlendirilmeye alınması gereken bir figürdür.